

Ullut ataatsimiiffiusut aqqaneq arfersaneq pingajuat, tallimannorneq 6. november 2009.

Immikkoortoq 35

Meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluinermut pinngitsaaliillunilu atoqatiginninnernut atatillugu pineqaatissiissutit sukannerulerlissaat aammalu pineqaatissinneqarsimasut pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu katsorsarneqartalernissaat siunertaralugu Naalakkersuisut Qallunaat Nunaanni Naalakkersuisunik isumaqatigiinniarnermik aallartitsissasut Inatsisartunit peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(Siullermeernera)

Ataatsimiinnermik aqutsisoq: Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, Inuit Ataqatigiit

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Tassannga siunnersuuteqartuuvoq Inatsisartuni ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Pineqaatissiinerit pinerluttaalisitsineq pillugu inatsit tunngavigalugu pinerlunnerup qanoq ittuunera tunngavigalugu pineqaatissiisoqartarpoq, kiisalu qanoq iliuuseqarluni pineqaatissinneqarsimasoq kingumut pinerluuteqannginnissaannik iliuuseqarfigineratigut.

Tamanna inuiaqatigiit Kalaallit tunngaviumik eqqarsartariaasiannut naleqquttutut

isigineqarsinnaavoq. Pinerlunnerimmi assigiinngitsorpassuusarneri eqqarsaatigisagaanni, aammalu

pinerliisut assigiinngitsorpassuusarneri eqqarsaatigissagaanni, taamatut periuseqarneq paasinarsinnaavoq.

Ukiut kingulliit arlalippassuit, Nunatsinni meeqqanik inuusuttuaqqanillu kinguaassiutitigut kanngutsaatsuliortarnerit amerliartuinnarput, minnerunngitsumillu sakkortussutsimikkut annertusiartuinnarlutik.

Pinerlunnerit qanoq ittuuneri aammalu inuiaqatigiinni pinaveersimatitsiniarnermik suliniuteqarnermik pingaartitsineq eqqarsaatigalugu, Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut, kinguaassiutitigut kanngutsaatsuliortarnerit akiorniarneqarnissaanut sakkunik nutaanik eqqarsartariaqalersugut.

Kinguaassiutitigut innarliisartut katsorsarneqartannginnertik pequtigalugu innarliisarnerat pillaanerinnaq atorlugu qaangerneqarsinnaangillat.

Taamaattumik inuiaqatigiinni – ilumut tamanna pingaartikkutsigu – kinguaassiutitigut innarliisartut katsorsarneqartarnissaat pingaartittariaqarparput.

Ilisimaneqarpoq kinguaassiutitigut innarlerneqarsimasut, tarnikkut nanertugaanertik pequtigalugu namminneerlutik innarliisartunngorsinnaanerat qanittuararsuusartoq. Siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu pinaveersaartitsinerlu iluatsissappat, Nunatsinni Naalakkersuinikkut qanoq iliuuseqartoqarnissaa pisariaqarluinnarpoq.

Pinerluttaalisitsineq pillugu inatsit, Qallunaat Nunaata ataaniippoq. Nunatsinni naalakkersuinermik suliallit toqqaannartumik inatsit taanna allangortissinnaanngilaat. Taamaattumik Nunatsinni Naalakkersuisut ajornartorsiummut eqqartorneqartumut pinaveersaartitsiniarneq aammalu innarliisimasunik katsorsaasarneq angorusukkunikku Qallunaat Nunaanni Naalakkersuisunut saaffiginnittariaqarput.

Inuit Ataqtigiinniit ilisimavarput Nunatsinni partiit tamarmik ajornartorsiutip tamatumap qaangerniarneqarnissaanut suleqataallutillu peqataarusunnermik oqariartuuteqartartut.

Taamaattumik neriuteqarpugut siunissami Nunatsinni inuit toqqissisimasumik innarlerneqarsimanngitsumillu inuulernissaannut aqutissat ilaat pingaaruteqartoq tapersorsorumaaraat. Taamaattoqanngippammi sulii ukiorpassuit ajornartorsiut taamatut ittoq Nunatsinni atugaajuassammat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qutsavigaarput siunnersuuteqartoq inatsisartuni ilaasortaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit. Tassunga akissuttussaq Naalakkersuisuninngaannit, Naalakkersuisut Siulittaasuat.

Kuupik Kleist, Naalakkersuisut Siulittaasuat (IA)

Naalakkersuisut sinnerlugit siullermik siunnersuummik saqqumiussisoq qutsavigissavara, sammineqartumut ilungersunartumut iliuuseqarniarneranut. Tamanna tamatta akisussaaffigivarput, aamma iliuuseqarfisariaqarlugu.

Pineqaatissiissutit aalajangersaavigineqartarput pinerluttulerinermi inatsit naapertorlugu, eqqartuussiviillu aalajangigassaraat pinerluttulerinermi inatsimmi sinaakkusiussat aallaavigalugit pineqaatissiissut qanoq sakkortussuseqassanersoq.

Pineqaatissiissutit pinerluttulerinermi inatsisissaq nutaaq jannuaarip aallaqqaataani 2010-mi atulersussa q aallaavigalugu aalajangersaaffigineqartartussat, aalajangersaaffigineqartassapput. Pinerluuteqarsimasooq aallaavigalugu aammalu pinerluuteqarsimasup pinerluuteqaaqqinnginnissaa anguniarlugu, pinaveersaartitsisinnaaneq aallaavigalugu pinerluuteqarsimasunut pineqaatissiissutaasartut sakkortussuseqarnissaannik politikikkut kissaataasarsimasut naammassiniarlugit, eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup kaammattuutigaa, pinerluttulerinermi inatsisissamik nutaami iliuuseqartoq aallaavigalugu aamma iliuuseq aallaavigalugu pineqaatissiisarnissaq inatsisiliuunneqassasoq.

Pinerluttulerinermi inatsisissami takuneqarsinnaavoq pineqaatissiissutit sakkortussusissaasa aalajangersaaffiginiarneranni pinerluutigineqarsimasup sakkortussusaa tunngaviginiarneqartassasoq. Tassunga ilanngullugit nalilersorneqartassapput pinerluutigineqarsimasup pinngitsoortinniarnissaanut, inuiaqatigiit pingaartitsiginersut

pinerluuteqarsimasup inuttut atugarisai, tassunga ilanngullugit pineqartup inatsisunik unioqqutitseqqinnginnissaa siunertarlugu suut suliniutigineqartariaqarnersut.

Pinerluttulerinermi inatsisissap nutaap eqqartuusseriaatsit naapertorlugit suliarineqarsimanera erseqqissaatiginarlugu pineqaatissiissutit sakkortusiartuaartinneranni iluseq eqqunneqarsimavoq.

Iliuutsip taassuma atortussanngortinneqartup kingunerisaanik pinerluttulerinermi inatsimmi naasuiarneqarsimapput pineqaatissiissutit ataasiakkaat qaqugukkut atorineqartarsinnaanerit. Tamatuma kingunerisaanik eqqartuussisup pinerluuteqarsimasup pisariaqartitai aallaavigalugit pineqaatissiisnaatitaanera attatiinnarneqassaaq. Kiisalu pineqaatisseeriaatsit ataasiakkaat atorineqarsinnaaneri pillugit maleruagassaliortoqassalluni.

Pinerluttulerinermi inatsimmut atuuttumut sanilliullugu, taanna sukaterineruvoq. Pineqaatissiissutit sakkortussusissaasa aalajangiiffineqartarnerannut tunngatillugu Eqqartuussiveqarnermut Ataatsimiititaliarsuamit pingaartinneqarlunnarsimavoq pineqaatissiissutit imarisaasa eqqarsaatigineqqissaarneqarnissaat. Pingaartumik inissiisarfinnut inissiisarnerit aammalu Nunatsinni inuiaqatigiinni sullissisalermissap eqqunneqarnissaanut tunngatillugu.

Eqqartuusseriaatsit allanngortitsernerisa eqqunneqarneranut atatillugu suleqatigiissitalianik arlalinnik pilersitsisoqarsimavoq.

Aaqqissuussinernerit nutaanut tunngatillugu kaammattuutunik suliaqarnissaat siunertarlugu soorlu inissiisarfinnut inissiisarnerit eqqarsaatigalugit. Tassunga ilanngullugit pinerliisut pisariaqartitaminnik katsorsarneqarsinnaanerit periarfissat pitsanngortinnissaat. Suleqatigiissitap Nunatsinni inissiisarfinni katsorsaasarnernik isumaginnittarnernillu misissuisussap suliani 2009-mi aasakkut naammassivaa. Kinguaassiutitigut atornerluisarnermik suliaqartussatut suleqatigiissitap kaammattuutigaa inissiisarfinni ataatsimoorluni oqaloqatigiittarnerit atorineqalissasut.

Pissutsit Naalakkersuisunut isiginiaqqissaarneqartut. Naalakkersuisunit isiginiaqqissaarneqartut tassaapput kinguaassiutitigut atornerluisimasup nakorsaatit atorlugit katsorsarneqartarnerat, ilaatigut inissiisarfinnut inissinneqarnerit atatillugu tissannaveersaatinik nakorsaaserneqartarnerat.

Tamannalu misiligummik iperagaanermik atatillugu aamma piumasaqaatit atorneqartartoq. Annikitsuaraannarmillu ajorunnaarsaalluni katsorsaasoqartarluni.

Suleqatigiissitap kingulliullugu taaneqartup suliani naammassiniarlugit sulileruttortoq. 2010-milu ukiuata affaani siullermi inissinneqarsimasut tarnip pissusaannik ilisimasalinnik, tassalu psykologinit psykiaterinillu katsorsarneqartarnerinut piumasaqaatinik pitsaassusaannullu tunngasunik ilaannakortumik inassuteqarnermigut suleqatigiissitap taassuma ilanngullugu suliarissavaa inissinneqarsimasunut sullissisarnermi maleruagassiornissaq.

Tassunga tullungatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq suleqatigiissitap taassuma Nuummi matoqqasumik inissiisarfiliorinissaq malinnaaffigimmagu. Inissiisarfik pineqartoq 2014-ip naanerani piareerluni atulernissaa naatsorsuutigineqarluni.

Siunnersuummut saqqummiussisup pineqaatissinneqarsimasut pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu katsorsarneqartalernissaannut kissaataata saniatigut Naalakkersuisut kissaatigaat aamma pinaveersaartitsinermit iliuutsit sakkortunerulernissaat.

Tamanna ajornartorsiut tamanut ilungersunartoq, peqqissaartumik politikikkut suliarineqarnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut pilersaarusiopugut, Inatsisartunut ilaasortanut Naalakkersuisunullu ilaasortanut, atorfilinnullu tassunga attuumassuteqartunut upernaakkut ataatsimiinnissaq aappaagu sioqqullugu sammisaq pillugu isumasioqatigiissitsisoqassasoq.

Siuliani tunngavilersuutigineqartut tunngavigalugit aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisunit tapersorparput aamma siunnersuut Inatsisinut Ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa innersuupparput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, Naalakkersuisut Siulittaasuat. Partiini oqaaseqartut tullinnguupput tassalu siulliussooq Inatsisartunut ilaasortaqaq Kaali Olsen, Inuit Ataqaatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Ja, qujanaq.

Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni kinguaassiutitigut innarlerneqarsimasut katsorsarneqartalernissaannik siunnersuutit isumaqatigiiffiusumik akuersissutigineqarput. Ilutigitillugu Naalakkersuisut pineqartumut iliuusissanik sukumiisunik saqqummiussaqaarput tamannalu Inuit Ataqtigiinniit suliami alloriarnertut pitsaasutut isumalluarnartutullu isigaarput.

Kinguaassiutitigut innimiilliornerit eqqugaasunut misigisaapput inuunermut annertuumik sunniuteqarsinnaasut. Inuit Ataqtigiinniit eqqugaasut illersorneqarnissaat isumassorneqarnissaallu pingaarteqaarput isumaqarpugullu nukiit pigisagut annerpaat taakkua tapersersorneqarnissaannut katsorsartariallillu katsorsarnissaannut atortariaqarigut.

Kinguaassiutitigulli innarliisarnerit tamakkiisumik isiginnittaaseqarluni pitsaaliorlugillu akiorneqartariaqarput. Innarligaasimasunik tapersersuillunilu katsorsaasarnissat suliasat pingaarnersaraat, pinerlutsaaliinerilli minnerunngitsumillu pinerlussimasunik pinerloq-qitsaaliinerit suliasaapput manna tikillugu inuiaqtigiinni naammaginartumik naam-massineqarsimanngitsut.

Nunatsinni inoqarfiit amerlanerit inukitsunnguupput angisoorsuunatillu. Taamaattumik pinerlineqarsimasup pinerlisiminik ulluinnarni naapitaqaratarsinnaanera periarfissaavoq pinerlineqarsimasumut toqqissisimananngitsoq.

Naak taamatut pisoqaratarsinnaanera immaqqa pinngitsoortivinneqarsinnaanngikkaluartoq piviusuuvoq kinguaassiutitigut innarliisimasut – pineqaatissinneqarsimagunik pineqaatissinneqarsimanngikkunilluunniit - naammaginartumik katsorsarneqartannginnerat. Tamanna toqqissisimananngilaq piaartumillu iliuuseqarfigineqartariaqarluni.

Siunnersuuteqartup meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluinermut pinngitsaaliillunilu atoqtiginninnernut pineqaatissiissutigineqartartut sukannerulerlernissaat siunnersuutigaa.

Siunnersuut Inuit Ataqtigiinniit ima paasivarput sukannerulersitsinerup malitsigissagaa pinerliisimasut pinngitsooratik pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu pilersaaruser-luakkamik pinerloqqinnginnissaat anguniarlugu iliuuseqarfigineqartalissasut katsorsar-neqartalissasullu.

Nalinginnaasumik oqartoqartarpoq meeqqanik kajungerisaqartartut pædofilinik, taaneqartartut katsorsaruminaatsorujussuusut. Ilisimassalluguli pingaartuuvoq innarliisartut tamarmik pædofiliounngimmata.

Innarliisartut arlaqartut assigiinngitsunik peqquteqarlutik killiliinissartik ajornakusoortittarpaat meeqqanillu atonerluisarlutik. Meeraanermili ineriartornermilu assigiinngitsutigut atugarliorsimaneq peqqutigalugu killissanik malinnissinnaanngitsut imaluunniit paasinnissinnaanngitsut katsorsaariaatsit perorsaariaatsillu assigiinngitsut atorlugit katsorsarneqarsinnaasut maani nunanilu allani misilittakkat takutippaat.

Naak Nunatsinni kinguaassiutigut innarliisartut qanoq agguataarsimanersut ilisiman-ngikkaluarlugu qularutiginnilarput pitsaaliuineq siunertaralugu innarliisartunik sulisukumiinerusumik katsorsaasalernissaq isumatusaarnerussasoq.

Taamaammat pinerliisimasut pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu pinngitsooratik katsorsarneqarnissamut neqoroorfigineqartalernissaat Inuit Ataqtigiinniit iliuusissatut pisariaqarlunnartutut isigaarput siunnersuuteqartullu Naalakkersuisut Danskit Naalak-kersuisunut pineqartoq pillugu isumaqtigiinnialernissamut peqquneqarnissaannik siunnersuutaa ilalerlugu.

Siunnersuummi pineqarput inuit pineqaatissinneqarsimasut. Inuit Ataqtigiinniit aamma pingaartipparput inuit meeqqanik kinguaassiutigut kajungerisaqartut sulis pinerlussimanngikkaluartut aamma ikiorneqartariaqartut suliniummilu ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqartut.

Inuit Ataqtigiinniit ilisimalluarparput kinguaassiutigut atonerluisimaneq pissutigalugu pineqaatissinneqarsimasunik katsorsaasarnissamik siunniussaqaq pilersaarusiornernik nukinnillu annertuunik pisariaqartitsissasoq.

Katsorsaasarneq aallartissappat katsorsaariaatsinik Nunatsinnut atuisussanullu tulluussakkanik inerisaasoqartariaqassaaq tamannalu aatsaat pisinnaassaaq sulisussanik naleqqutunik ilinniagalinnik piginnaasalinnillu peqarnikkut.

Naalakkersuisut siunnersuummut akuersaarnerat assut iluarisimaarparput upernaarulu isumasioqatigiissitsilersaarnerat nuannaarutigalugu. Suliassaq annertummat Danskít Naalakkersuisuínut isumaqatiginninniarnissaq maannangaaq aallartisarneqalissasoq innersuutigissavarput.

Taamatullu oqaaseqarluta Inuit Ataqtigiínniit nalunaarutigissavarput siunnersuut tunngaviatigut ilaleratsigu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, Inatsisartunut ilaasortaqt Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit, qutsavigaatsigit.

Oqaaseqartunut ingerlaqqippugut. Siumuminngaaniit oqaaseqartussaq Inatsisartunut ilaasortaqt Jens Immanuelsen.

Jens Immanuelsen (S)

Meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluínermut pinngitsaaliillunilu atoqtiginninnernut atatillugu pineqaatissiissutit sukannerulerunnissaat aammalu pineqaatissinneqarsimasut pineqaatissinneqarnerminnut atatillugu katsorsarneqartalernissaat siunertaralugu Naalakkersuisut Qallunaat Nunaanni Naalakkersuisunik isumaqatigiínniarnermik aallartitsissasut Inatsisartunit peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Inatsisartunut ilaasortap Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit saqqummiussaani pineqartut tamarmik Nunatsinni eqqartuussiveqarneq pillugu isumalioqatigiissitarsuup suliaanut atatillugu ilanngullugit suliarineqarmata siunnersuut taamatut iluseqartillugu akuersaanngilarput.

Siumumiillu uggornartipparput siunnersuut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut ingerlanneqarsimannngimmat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Oqaaseqarumasoq siulleq Inatsisartuni ilaasortaqt Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Tassa Siumup siunnersuummut uunga itigartitsinerminut tunngavilersuutigisaa, tassalu Nunatsinni eqqartuussiveqarneq pillugu isumalioqatigiissitaasup sulianut atatillugu ilanngullugu suliarineqarmata.

Apeqqutigissavara uani taamatut oqarnissinni, suunukua siunnersuummut tunngassuteqartut isumalioqatigiissitarsuup suliarisimammagit siunnersuut itigartikkissi?

Aammalu apeqqutigissavara oqallisissiatut, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut saqqummiussimagaluarukku qanoq isummorsorfigisimassagaluarpsiuk?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq. Siullermik siunnersuutip qulequtaa aallaavigalugu ukiut qulit Nunatsinni eqqartuussiveqarnermi Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumalioqatigiissitaq suliaqarnikuuvoq, isumalioqatigiissitalu suliaat maannakkut inaarsarlutik suliarineqartut, aamma Nunatsinni.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqariartorerattut jannuaarip aallaqqaataaninngaanniit kinguneqartinniarneqartussaapput, taamaattumik siunnersuummi kinguaassiutitigut meeqqanik atonerluisartut, atonerluisartullu allat pineqaatissinneqartarnerat aammalu taakkua katsorsarneqartarnerat, siunissami sukannernerusumik aqqutissiuunneqartassasut isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaani erseqqissumik piumasarineqarpoq. Taannaavoq suliassaq, taannalu tunngavigalugu oqarpugut siunnersuut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut ingerlanneqarsimangimmat uggorigipput.

Ukiuni qaangiuttuni oqareernittut qulini Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumalioqatigiissitap suliai annertoorujorujussuarmik Inatsisartuni suliarineqartarput, immaqa erseqqinnerusumik oqaatigalugu 2056-inik qupperneqartoq 2009-ip ingerlanerani

naammassineqarpoq, taassumalu iluaniipput aamma periutsit assigiinngitsut atorlugit pineqaatissinneqarsimasunik katsorsaasarnermik suliaqarsinnaaneq aqutissiuinnaanerit.

Taamaattumik qulequtaa siunnersuutip aallaavigalugu, tassa Danmarkimi Naalakkersuisut isumaqatiginiarneqalissasut, taamatut isummerpugut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Tassa uani siunnersuummi siunertarineqarpoq, apequtaavallaarunangilaq suna inatsit tunngavigalugu taakkua pineqaatissinneqarsimasut, kisianni pineqaatissinneqarsimanermik nalaani katsorsarneqartalissasut, kingumut taamatut ilioqqinnginniassammata.

Maannakkut ilisimavarput katsorsaasarneq annikitsuararsuusoq, taamaammata siunertaa imatut uanga paasivara taakkua taamatut iliorsimasut katsorsarneqartalissasut. Taanna isuma qanoq isumaqarfigaasiuk? Taanna uani siunnersuummi siunertaammata. Ajorpa katsorsarneqartalernissaat?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Pinerluttulerinermut inatsimmi unioqqutitsinermi Nunatsinni pineqaatissiineq atuuppoq. pineqaatissiinerup nammineq isumarivaa aamma pineqaatissinneqarsimasut inuiaqatigiinnut uteqqinnissaat sulissutigineqassasoq, tassa pineqaatissiinerup isumaa Nunatsinni atuuttoq.

Taanna tunngavigalugu aamma Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqariartuutigaat immikkut tarnip pissusaannik ilisimasallit tassani suliaqarnissaannik periarfissaq siunissami qanittumi ornikkigut, aamma maani 2014-imi matoqqasumik pineqaatissinneqarsimasunik inissiisarnissaq eqqarsaatigalugu.

Imaappoq, suliassat aallartereerput, aamma eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup suliaani Nunatsinni peqataaffigineqarsimasumi.

Taamaattumik pineqaatissiinerup nammineq isumagereerpaa pineqaatissinneqarsimasut inuiaqatigiinnut uteqqinnissaat aamma sulissutigineqassasut katsorsaanerit ilaalu ilanngullugit aqqutigalugit.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Isumaginninnermut Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Tusarusukkaluarpara siunnersuuteqartuimmut eqqartuussisarnermi pineqaatissiisarnermut Siumut qanoq isumaqarnersoq, tusarusukkaluarpara Siumut qanoq isumaqarnersoq.

Tassa katsorsaasarnermut pineqaatissiisimanermit tunngatillugu aammalu isertitsivimmiititsisarnermut meeqqanut atonerluinnermut, qanoq siunnersuummut tunngatillugu qanoq ilissi inissisimavisi?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq. Pineqaatissiinermi pinngitsoorani aamma katsorsaaniisaq pisariaqarpoq, taanna assortuussutigineqarsinnaangilaq. Pineqaatissiinerup isumagaa pineqaatissinneqarsimasut aamma inuiaqatigiinnut uteqqinnissaannut katsorsarneqassammata.

Aamma pingartinneqarpoq taanna ukiorpanngortuni Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiissutip imaa tamaat qivaraanni. Suliassaavoq suliarlu taanna aallartisarneqareersimalluni.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiiit.

Kaali Olsen (IA)

Kinguaassiutitigut atonerluisartut ajoraluartumik imaakkajuttarpoq ataaseriaannaratik arlaleriaqalutillu taamaaliortartut, tassa misilittakkagut tusagassiuutinilu atuarnikuusagut tassa taamatut takutitsipput, allaat meerarpassuit inummit ataatsimit kinguaassiutitigut atonerlunneqartarsimapput, uumalu siunnersuuteqartup, siunnersuutip siunertaraa katsorsaasarneq maannakkut pisanngitsoq, maannakkut pisanngimmat naammaginartumik, utaqqivallaarnagu maannakkut Naalackersuisut piumaffigineqassallutik aallartisaqqullugu isumaqatigiinniassasut. Ajorpa taanna isuma? Ajormanuna taanna?

Uanga paasiuminaatsikkakku, isuma taanna ajorami suliassap tuavisaarnissaa?
Ajornartorsiutaammat annertoq, taanna isuma ajorami?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Soorlu Naalackersuisut akissuteqaataanni oqaatigineqareersoq, pineqaatissiisarneq Nunatsinni isumalioqatigiissitap ukiorpanngortuni suliarisai tunngavigalugit inassuteqaataalu, sukannernerusumik aamma katsorsaasarneq eqqarsaatigalugu, pineqaatissiinermi aqqutissiuunneqartussaapput, taannalu jannuaarip aallaqqaataaninngaaniit atuutilersinneqartussaavoq.

Taamaattumik pineqaatissinneqarsimasut sukannernerusumik pineqarsinnaanerannut apeqqut eqqartuussisut suliaasa qanoq inerneqarnerinik aallaaveqartillugu suliarineqarnissaat taanna assortuussutigisinnaanngilarput.

Aamma pisariaqarpoq, pineqaatissiinerup nammineq siunertarimmagu, oqareernittut pineqaatissinneqarsimasut pinerluut qanoq ittuunera apeqqutaatinnagu inuiaqatigiinnut uteqqinnissaat sulissutigineqassasoq. Taanna isumaqarpoq aamma pisariaqarpat katsorsaaneq aamma sulissutigineqassasoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Naggataamik aperissaanga. Tassa maannakkut katsorsaasarneq amigartorujorujussuuvoq, taannalu aallartisassappat suliassat annertoorujussuullutik, katsorsaariaatsinik inerisaasoqartariaqarluni.

Tunngaviatigut una isuma katsorsaasarneq massakkut pilersinniarneqarnera, tassa akerlerigassiuk naaggaarparsi una aat?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq. Oqaatigeriikkattut ukiorpanngortuni eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmi taakkua sukaterneqarnissaat ilanngullugu sulissutaareersimavoq, suliassarlu taanna maanna pineqaatissiisarneq eqqarsaatigalugu jannuaarip aallaqqaataaninngaaniit sukateriffigineqarpoq, suliassaq taanna ingerlavoq.

Oqareernittut uteqqiinnassavara, pinerluutip qanoq innera apeqqutaatillugu pineqaatissiisoqartarpoq, pineqaatissiinermilu aamma pineqaatissinneqartoq inuiaqatigiinnut uteqqinnissaanut katsorsarneqartussaavoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartuni ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit.

Justus Hansen (D)

Qujanaq. Qanorooq pinngitsaaliisimanermit tunngatillugu saqqummiussaa, ukiuni pingasuni qaammatini arfineq-pingasunilu pineqaatissinneqarpoq taanna, qaammatit arfineq-pingasut qaangiutiinnartut anigami taanna pinerluttoq, tassa pinerlisani qaammatit arfineq-pingasut qaangiutiinnartut aqqusinermi naapippaa, tassa ukiunik pingasunik suli siusinnerusumik pineqaatissinneqarsimanngilaq.

Siumut qanoq isumaqarpa, tamanna sakkukippallaamik pineqaatissiisarnermik tunngaveqarpa?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq. Mikinerpaamilluunniit assortuussutiginnilarput pineqaatissiinermi pineqaatissinneqartup pineqaatissinneqarnermini tunngaviusut aallaavigalugit qanoq aalajangiiffiqineqarnera eqqartuussivimmi, taanna mikinerpaamilluunniit assortuussutigisinnaanngilarput.

Pisariaqartipparput taanna, amigaataasorlu aana, inuiaqatigiinnut uterteqqinnissaanut katsorsaaneq naammattumik sulissutigineqarneq ajormat.

Taanna siunnersuutip qulequtaa aallaavigalugu Naalakkersuisut saqqummiussaanni pineqaatissinneqarsimasut eqqarsaatigalugit immikkut ilisimasalinnit katsorsaanerit aallartinneqartarnissaat siuliani oqarnittuut Kalaallit Nunaanni eqqaartuussiveqarneq pillugu isumaliutissiisummi ilanngulluni suliaareerpoq.

Taamaammanuna oqartugut, tunngavimmigut sumilluunniit pineqaatissiisarnermut tunngatillugu siunnersuut aammalu uagut oqariartuuterput assortuutinngillat, kisianni suliassaq ingerlareermat taamatut isummerpugut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartuni ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq. Tassa oqaluuserisarput imaattoq ilungersunartorujussuuvoq, aamma soorunami pinaveersaartinniarlugu aqqutissat suut tamaasa atorlugit ingerlasariaqarpugut.

Naalakkersuisut Siulittaasuata saqqumiussissutaani tassa maluginiarpara siunnersuutigineqartup qulequtaa tunngaviilu tamakkerlutik Naalakkersuisut taakkua suliniuteqarfigigaat, aamma piviusunngortissallugu ilungersuuteqartut.

Taamaattumik Siumuminngaaniit una siunnersuut Naalakkersuisut taamatut siunertaqarnerat aammalu suliniarnerat ataqqillugu aamma upperalugu taamatut siunnersuut naaggaarparput.

Isumaqarpunga suliat qaleriilerpata aamma torinngitsumik ingerlalnissai taanna pinaveersimatinneqartariaqartoq. Taamaattumik suliat ingerlareersimanagerat taamatut aalajangerneq isumaqarpunga tupinnartuliaanngitsaq.

Aamma akuerineqarsinnaanngilaq meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluineq aamma pinngitsaaliilluni atoqatiginnineq.

Aamma ilumoorpoq ukua atornerluisut tassa kinguaassiutitigut aammalu pinngitsaaliilluni atornerluisut taakkua katsorsarneqartariaqarmata ikiorneqartariaqarlutillu.

Isumaqarpunga ersarissumik Naalakkersuisut taamatut tikkuussinerat ersarereermat paasinartoq taamatut isummernerput.

Uanimi oqaluuserisat siulii qiviarutsigit Naalakkersuisut oqaatigisarpaat ilaatigut suliassaq ingerlareersut, suliassarlu itigartillugu. Suliaq uani allaanerunngilaq, upperaarput Naalakkersuisut taamatut suliniuteqarnerat aamma piviusunngortinneqarnialerpoq, nuannerpoq aamma piviusunngussaaq.

Isumaqarpunga assortuussuteqanngitsugut uani suliame, suliallu qanoq ingerlanera tassani apeqqutaaginnartoq. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuata (IA)

Inatsisartuni ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Aallaqqaammut sulianut allanut assersuutissallugu uanga isumaqataanngilanga tassani.

Kisianni uanga paaserusuppara apeqquq marloriarluni apeqqutigineqareerunaraluarpoq, kisianni aappimik naamimik akisassamik aperissuakkit.

Piaarnerpaamik atuutsilernissaa sulissutiginiarlugu siunertaq isumaqatigaasiuk?
Aappi naamiluunniit.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jens Immanuelson (S)

Pineqaatissiisarnerit jannuaarip aallaqqaataaninngaaniit sukannernerulertussaapput, isumalioqatigiissitap suliai aallaavigalugit. Suliassaq taanna innersuussaareerpoq, taamaattumik assortuussuteqanngilagut mikinerpaamilluunniit tassani.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Oqaluuserisassap taamatut inissinneqarsimaneranut eqqaasitsissutiginnassavara Siulittaasoqarfimmi ukiakkut ataatsimiinnissap piareersarnerani taamatut inissiineq aamma Inatsisartuni Inatsisartut ataatsimiinnerat aallartimmat tamanit akuersissutigineqareersimammat, taamaattumik taamatut akuersaarsimaneq inimi najuuttuni tamanit partiinit tamanit isumaqatigineqarmat, taamatut inissinneqarsimavoq.

Qutsavigaarput Siumup oqaaseqartua Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson.

Partiit oqaaseqartuini tulliuuttoq, Demokraatit oqaaseqartuat Inatsisartuni ilaasortaq Justus Hansen.

Justus Hansen (D)

Erseqqissaatigilaassavara aallaqqaammut kalaallisullu qallunaatullu assigiippiannimmata, kalaallisuuani amigaateqaluarpoq, kisianni tassa isumaa ilaavoq kalaallisuuani.

Demokraatini sunnersuut manna iluaraarput, ukiut arlallit ingerlanerini anguniarsimasatsinnut tulluummat. Isertunngilarput, Demokraatini isumaqaratta, inuit inoqatiminnut ulorianartorsiortitsisut saamavallaamik pineqaatissinneqartartut – minnerunngitsumik meeqqat kinguaassiutitigut atonerlunneqarsimatillugit.

Demokraatini ataasiarata akerlilersorneqartarpugut – maani Inatsisartuni aammali tusagassiutini – partiinit allanit, siunnersuuteqaraangatta sakkortunerusumik pineqaatissiisalernissarput pillugu. Tamanna tunngavigalugu nuannaarutigaarput, manna siunnersuut partiimit allamit siunnersuutigineqarmat, isumaqaratta neriuutigalugulu, siunnersuutip amerlanerusunit ilalernerneqarnissaa ilimanarnerussasoq.

Taamaattumik siunnersuuteqartoq isumaqatigaarput oqarmat, Naalakkersuisut danskit naalakkersuisuinik isumaqatiginninniarlutik aallartissasut anguniarlugu pineqaatissiisarnerit sakkortusineqarnissaat. Peqataanik folketingimi ilaasortaaitagut marluk, Juliane Henningsen aamma Lars Emil Johansen kaammattorusuppagut nammineerlutik suleqatiminnut matumani pineqartoq saqqummiutissagaat aamma aqut tamanna atorlugu Danmarki tatisinnaaniassagatsigu meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluisartut sakkortunerusumik pineqaatissinneqartalernissaannik kissaaterput piviusunngortinniarlugu.

Demokraatini aamma pingaartipparput erseqqissassallugu, pissaanerup pingasunngorlugu avinneqarsimanera angisuumik ataqqigatsigu. Politikerit akuliuffigissanngilarput eqqartuussiviit qanoq pineqaatissiisassanersut – taamaallaat suliassaraarput eqqartuussivinni atorluarneqarsinnaasunik inatsisitigut sinaakkusiinissaq. Pineqaatissiisarnermili killiusut ullumimut naleqqiullugu sakkortunerusariaqarput, inoqatinik ulorianartorsiortitsisimasunut ilanngullugit meeqqanik qanorluunniit atonerluisimasut.

Demokraatini siunnersuuteqartoq aamma tapersersorusupparput oqarmat aalajangersimanerusumik pinerluttaalisitseriaatsinik atuinerusariaqartugut tassunga ilanngullugu katsorsaarnerit, taamaaliornikkut mattussivimmiittarnerup perorsarsimasutut inooqataalernissamut aqutissiuinissaa pitsaanerulerniassammat.

Taamatut oqarluta siunnersuutip akuerineqarnissaa inassutigaarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq Demokraatit oqaaseqartuat Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, qutsavigaatsigit.

Utoqqatserpunga, Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Uani Demokraatininggaaneersup oqariartuutai ilisarnarput assigiinngitsut saqqummiinerminni, siorna Inatsisartuusimasut aamma oqariartuutitut assingusupilussuupput. Taamaattorli erseqqissarusuppara Inatsisartunut ilaasortamut Jens B. Frederiksen taamanikkut Inatsisartuusooq, siunnersuutaa ilalerneqarsimavoq, kisianni aappasaanneerneqanngitsoorluni, tassa imaappoq kivivoq. Tassa aallaqqaataanniit nutaamik kaammattorusuppakkit nutaamik siunnersuuteqarsinnaassasutit. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Justus Hansen (D)

Aap qujanaq. Taava aamma soorlu oqaatigigiga, soorunami aamma taamaaliorusuppunga, taava apererusupparput Naalakkersuisut siunnersuutip taassumap suliareqqinneqarnissaa inassutigisimaneraat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq Justus Hansen Demokraatit.

Partiit oqaaseqartuini tulliuippoq Atassutip oqaaseqartua Inatsisartuni ilaasortaq Siverth K. Heilmann.

Siverth K. Heilmann (A)

Inuit Ataqtigiiit sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortap Olga P. Berthelsenip siunnersuutaa soqtiginartooq pisariaqartorlu Atassummiit imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Atassummit eqqoriaruminaatsipparput kinguaassiutitigut meeqqanut kanngutsaatsuliortartut amerliartornersut imaluunniit eqqumaffiginninnerulerup kingunerisaanik paasineqartartut amerliartornersut, tamannali uniffiginagu siunnersuuteqartoq isumaqatigilluinnarparput inuiaqatigiit ikissutsinnut sanilliullugu amerlavallaarujussuartut iliuuseqarfigineqartariaqartullu.

Kinguaassiutitigut atorerliusartut aammalu pinngitsaaliillutik atoqateqartartut ikilisarneqarnissaat siunertaralugu matumani iliuusissanik arlalinnik sulissutiginnittoqassasoq siunnersuuteqartoq tikkuaavoq.

Siullermik piumasarineqarpoq pineqartunut pineqaatissiisarneq sukannerulersinneqassasoq, tamannalu Atassummit tamakkiisumik tapersersorparput.

Aappassaattut piumasarineqarpoq pineqartut pineqaatissinneqaraangamik isertitsivinniitinneqaratik aamma katsorsorsarneqartalissasut, tamannalu aamma Atassummit tamakkiisumik taperserparput.

Pingajuattut siunnersuutip qallunaatuata qulequtaa naapertorlugu taamatut pinerluttulerinermut inatsimmik unioqqutitsisarneq pinaveersimatinniarlugu suliniuteqartoqassasoq piumasarineqarpoq, tamanna aamma Atassummit tamakkiisumik taperserparput.

Siunnersuummi soorlu ersersinneqartoq, siunnersuut manna akuersissutigineqarpat Naalagaaffik isumaqatigiinniarfigineqassaaq tamatumalu saniatigut Nunatsinni nammineq sulissutigisassaqpugut kinguarsarneqartariaqanngitsumik.

Pinaveersaartitsinermut aammalu katsorsaasoqartalernissaannut aningaasartuutissat Nunatta Karsianit akilerneqartussat pillugit missingersuusiamik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaanut aammalu Inatsisartut ataatsimiititaliaanut attuumassuteqartunut Naalakkersuisut saqqummiussinissaat aalajangiunneqassasoq Atassummit matumani kaammattuutigissavarput.

Taamatut naatsumik oqaaseqarluta Atassummit inassutigissavarput siunnersuut akuersaartumik suliarineqassasoq aappassaaneernejartinnagulu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut ataatsimiititaliaanut suliassanngortiuunneqassasoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Qutsavigaarput Atassutip oqaaseqartua Siverth K. Heilmann.

Inimiit oqaaseqartoqarumangilaq naammagisimagamitsit.

Partiit oqaaseqartuini kingullertut oqaaseqassaaq Kattusseqatigiit Partiata oqaaseqartua Inatsisartunut ilaasortaq Jakob Skade.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Inatsisartunut ilaasortap Olga P. Berthelsen-ip siunnersuutaa Kattusseqatigiit Partiianiit paasilluarlugu taperserlugulu imaattumik oqaaseqarfingissavarput.

Soorlu tamanit ilisimaneqartoq Inatsisartut ukiut kingulliit 15-it iluanni, inatsisartut inimi maani eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinera malinnaaffingineqarsimavoq aamma taassuma isumaliutissiissutaa aamma maani inimi taanna suliarineqarsimavoq.

Suliarujussuup taassuma ingerlanneqarnerani aamma Kattusseqatigiit Partiata piumasaqaataannut ilaasarput, inuit meeqqanik kinguaassiutitigut atorerluisartut pineqaatissinneqartarnerannut tunngasut.

Tassa Kattusseqatigiit Partiiani isumaqaratta inuit taamannak meeqqanut kusanaatsigisumik ajortigisumillu kinguaassiutitigut innarliisartut akuersarneqarsinnaanngitsumik iluuseqartarnerat sapinngisaq tamaat pinngitsoortinniarneqartarnissaat tamatta akisussaaffingisariaqaripput, taamaammat meeqqat katsorsarneqarnerisa saniatigut aamma inuit pinerluttuliorsimasut katsorsarneqartarnissaat pisariaqartoq Kattusseqatigiit Partiianiit isumaqarpugut.

Tassa siunnersuuteqartup eqqortumik oqarneratuut, kinguaassiutitngut innarlerneqarsimasut aamma namminneq kinguaassiutitigut atorerluisunngorsinnaanerit qanittuararsuusinnaasarmat.

Taamaattumik ajornartorsiutip sapinngisamik pinaveersimatinneqarnissaa aammalu meeqqanik kinguaassiutitigut innarliisarnerup taamaativinneqarnissaa anguniarlugu Naalakkersuisumut suliassaqartumut akisussaasumut piaartumik saaffinginnissutingineqartariaqartut Kattusseqatigiit Partiianiit piumasaraarput.

Tassami nalunngilarput pinerluttulerinermut inatsit nutartigaq 1. januar 2010-mi atuutilertussaavoq, isumaqarpugut tamanna iluatsillugu Naalakkersuisut danskit Naalakkersuisuinut suliassaq pingaaruteqartoq piaartumik saaffinginnissutigisariaqaraat.

Taamatut oqaaseqarlunga suliap aappassaaneerneqannginnerani ataatsimiititaliami susassaqartumi sukumiisumik oqaluuserineqarnissaa inassutigaaara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qutsavigaarput Kattusseqatigiit Partiiata oqaaseqartua inatsisartuni ilaasortaq Jakob Skade.

Inimiit oqaaseqartoqarniannngimmat siunnersuuteqartoq Inatsisartuni ilaasortaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Oqaaserpassuit atussanngilakka kisianni qutsavigerusuppara, qujarusuppunga Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartut siunnersuut tapersersormassuk aammalu minnerunngitsumik qujarusuppunga Naalakkersuisut siunnersuummut paasinnilluarlutik suleriaqqinnissaminnut aqutissiuiniarmata.

Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuata oqaaserisai tamakkiisumik soorunami taperserpakka aammalu nuannaarutigisorujussuullugu taamatut ersaritsigisumik siunnersuummut isummersormata.

Soorunami Siumumut pakatsilaanngitsuunngilanga, pissutigalugu ukiut kingulliit oqallittarnerit naapertussagutsigit taamaattumik siunnersuummut siunertaqartumut tapersersuisutut isigisarsimanikuugaluarakkit, kisianni naluara paatsuuineramik taanna tunngaveqarnerisq, tassami

siunnersuutip namminerimi imminik kisimi siunertarinngilaa pinerluttuusimasoq
parnaarunniannarlugu pineqaatissinneqassasoq, kisianniuna pineqaatissinneqarnermini
sivitsornerata nalaani qanoq ikiorsinneqarnissaat katsorsarneqarnissaat taanna siunertaasoq.

Nuannaarutigisanni uani Naalackersuisut akissutaat eqqarsaatigissagaanni isumaqarpunga
periarfissinneqartugut taakkua apeqqutit qulaajassallugit, tassa pineqaatissinneqartoq
sivitsuiffigineqarnermi nalaani ilumut parnaarussivimmiittariaqavinnersoq aamma tamakkua
apeqqutit eqqartorsinnaajumaaratsigit Naalackersuisut upernaamut inatsisartut peqatigalugit
isumasioqatigiinnissaanik, taamaalilluni immaqa ernummassutigineqarsinnaasoq ilaatigut
ernummassutigineqartartoq ilumut pissusissamisoornersoq inuit parnaarutiinnarlugit
sivitsuiinnarnikkut pinerluttarnerat millisarneqartarnersoq, taanna soorunami
eqqartorneqarsinnaavoq.

Kisianni uanga isumaqarpunga Eqqartuussiveqarnermut Ataatsimiitsitaliarsuup siunertaa tassalu
iliuuseqartoq aallaavigalugu aammalu iliuuseq aallaavigalugu pineqaatissiisarnissaq
eqqarsaatigissagaanni iliuuserineqartartoq uani eqqartugarput sakkortuujummat taava aamma
pineqaatissiiffigineqarnera sakkortuusariaqartoq.

Inuk taamatut meeraq inuusuttuararlunnit imaluunniimmi aamma inersimasoq taamatut
kinguaassiuutitigut kanngutsaaliorfigineqartoq inuunermi sinnerani tarnikkut
toqqissisimannginermik tunineqartarpoq taamaalillunilu inuunerata sinnera artornartumik
inuuneqarfusinnaalluni.

Taamaattumik isumaqarpunga sakkortuumik pineqaatissiinissaq tassani pingaaruteqartoq, kisiannili
taassumap nalaani inuk taamatut pinnissimasoq pingitsoornani aamma katsorsarneqartariaqartoq.

Nalunngilarput aamma ilisimasallit oqaatigiuarpaat taamatut inunnik innarliisartut
kinguaassiuutitigut innarliisartut katsorsarneqanngikkunik amerlasoorujussuit kingumut taamatut
ilioqqinnissaat qanittuararsuusoq, taanna ilisimaneqarpoq aamma ilumoortortaqarpoq taanna
takusinnaavarput eqqarsaatigissagaanni pineqaatissinneqarsimasut uteqattaalertarsimagaangata.

Kisiat tassa naggataatigut ataatsimiitsitaliamut ingerlanissaa eqqarsaatigalugu qujassutigaa
Inatsisartut amerlanerpaat akuerimmassuk aammalu Naalackersuisut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Allassimagaluarpoq apeqquteqartussaq imaluunniit oqaaseqartussaq tullinnguuttoq Olga Poulsen Berthelsen-iugaluartoq, kisianni taanna elektronik-imik atortut kukkunerivaa.

Paasinarsereerpoq sinneruttut, oqaaluserisassat sinneruttut sisamat tamakkersinnaanngikkigut arfinernut kipisarnissaq eqqarsaatigalugu, taamaammat sinneruttuni sisamaasuni allannguuteqartitsilaartariaqarpunga tulleriarinermi.

Immikkoortut aqqaneq aappaat - immikkoortoq 12: Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat.

Taanna pingasoriagassaammat una oqaluuserineqartoq immikkoortoq 35 naammasseriarpata taanna tullinnguullugu oqaaluserisariaqaratsigu inatsisissaammat.

Oqaaseqarumavoq inatsisartuni ilaasortaqaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

“Pakatsilaanngitsuunngilanga Siumut siorngatigut taamatut tapersersuisarmat” siunnersuuteqartoq oqarpoq.

Uanga oqarsinnaavunga Siumuminngaanniit isumarput suli allanngornikuunngilaq, tamakkuninnga suliaqarnissatsinnut tunngatillugu, akuersaarsinnaanngilarput inuit taamatut kanngutsaatsuliortumik meeqqanik inersimasunulluunniit arlaannik atornerluisartut kinguaassiuutitigut, akuersaarsinnaanngilarput ulloq manna tikillugu aamma siunissami taamaalinaviannigilagut.

Taamaattorli eqqaamaquarput uani uagut politikikkut oqaaseqartukkut saqqummiussaa ataatsimiitsitaliarsuup suliaasa ilaat aamma tassani qiviarnikuuat pineqaatissiisarnermut tunngatillugu sammisat assigisaallu.

Aammali massakkut inatsimmi periarfioreerpoq annertuumik pineqaatissiissalluni, tassa imaappoq killeqanngitsumik isertitsivimmut arlaannut isertitsisoqarsinnaavoq.

Pingitsaaliinerit, pinngitsaaliisarnerit assigisaallu taakkua massakkut oqaatsit uani sammivagut, taamaattoq aamma sulii aamma annertuumik innarliisartut annersaallutik tassani soorunami taakkua aamma arlaatigut sukateriffigineqarnissaat taanna ataatsimiitsitaliarsuup aamma innersuussutigivaa.

Uani oqarusuppunga Inuit Ataqatigiit oqaaseqartartuannut Kaali Olsen-i oqariartuutaanut tunngatillugu aamma, isumaqataalluinnarqissaarpunga pinerluffigineqartut taakkua aamma annertuumik iliuuseqarfigineqartariaqarput, ullutsinni massakkut immersugassannguamik tunineqartarput annertunungaartumik suneqarnatik tassa ingerlatiinnarneqartarlutik, taamaammat arlaatigut iliuuseqarfigineqarnissaat annertuumik tassani aamma ataatsimiititaliat taakkua suliaqalerpata taakkua annertuumik aamma ujartuiffigisariaqaraat kaammattorusuppakka. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Una erseqqissaatigissavara pakatsininni uanga nammineq soorunami taanna pigivara, oqanngilanga Siumut taamatut oqarninni, oqanngilanga Siumup pissutsit imak ittut akuersaalersimagai, taanna erseqqissaatigerusuppara.

Taavalu ukua pinerluffigineqarsimasut eqqarsaatigalugit ilumoorpoq uani eqqarsaammi pineqarluinnarmata aamma pinerlineqarsimasut taamatut pinerluffigineqarsimasut aamma Inuit Ataqatigiit oqariartuutiminni oqariartuutigivaat taassumap qanoq pingaaruteqartiginera aammalu massakkut ukioq kingulleq siunnersuutaasimasoq eqqarsaatigissagaanni Naalakkersuisut sulissutigisaannut ilaatigut aallartinneqarpoq taamatut sullissisinnaanissamut periarfissiuussineq, taamaattumik taanna ingerlavoq aamma isumaqarpunga Inatsisartuni taanna ukioq kingulleq tamatta peqataaffiginikuugipput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Inatsisartuni ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Tassa naatsunnguaminguna.

Siunnersuummut qujajumallunga taavalu isumaqarlunga Naalakkersuinikkut suliaqartut nunami siuttuusariaqartut oqartuaannarlutik akuerinagu kinguaassiuutitigut innarliisarneq, isumaqarpunga periarfissat tamaasa atortassagigut taanna isuma siaruarterniarsaralugu.

Unaana oqaatiginiannarlugu nikuikkaluartunga, tassa ataatsimiititaliamut inatsisinik atuutsitsinermut ataatsimiititaliamut innersuuppaat Naalakkersuisut tamanna aamma Inuit Ataqatigiinninngaanniit taperserparput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartussat tamaanga killeqarput.

Naggasiillunilu oqaaseqassooq Naalakkersuisut Siulittaasuat.

Kuupik Kleist, Naalakkersuisut Siulittaasuat (IA)

Tassa kingullermik oqaaseqartup Kaali Olsen-ip kajummissaarutai isumaqarpunga pingaaruteqartorujussuusut taamaattumik naggataarutaasumik oqaaseqarninni oqaatsit taakkua nangeqqikkusuinnarpakka, tassa isumaqarpunga pingaaruteqarluinnartoq periarfissat tamaasa atorlugit Naalakkersuinikkut suliallit aamma allat imaluunniit tamatta taamatut Nunatsinni atonerluinermik annertutigisumik pisoqartarnera akuersaarnatigu ersersittassagipput oqaatigisassagipput aammalu tamatigut sumiluunniit taamatut isumaqarnerput erseqqissumik oqaatigisassagipput.

Inuiaqatigiinni akisussaaqatigiittutut inissisimanitsinni ajornartorsiut taamak ilungersunartigisoq eqqarsaatigalugu aammalu ukiuni arlalissuarni atugarisimallutigu massakkut inatsisitigut iliuuseqarsinnaaneq imaluunniit nakorsaatigut iliuuseqarsinnaaneq imaluunniit allatigut tarnikkut anersaakkullu katsorsaanermik iliuuseqarsinnaaneq pigaluarlutigu pingaarnerpaarpaatut suli

Naalakkersuisuniit isiguarparput inuiaqatigiittut akisuusaaqatigiinnitta pingaarnerpaatut sakkugineqarnissaa.

Taamaattumik pillaaneq kisimi aqutissaanngitsoq periarfissaq manna iluatsillugu oqaatigerusuppara aamma sorpassuartigut allatigut ajornartorsiutit ilungersunartup pinaveersimatinnissaa aammalu pereersimagaangat katsorsaaniartarnissaq sakkut assigiinngitsut sakkugalugit Naalakkersuisunut pingaaruteqartupilorujussuuvoq.

Tassa jannuaarip aallaqqaataaninngaanniit eqqartuussiveqarnikkut annertunerusumik pisussaaffeqalertussaavugut Nunatsinni, kisianni aamma Danmarkimi Folketingip oqartussaassuseqarnera suli atassooq taamaattumik Danskit Naalakkersuisuisa iliuuseqarniarnerni assigiinngitsunut tunngasuni isumaqatigiinniartuqatarnissaat taanna suli saneqqunneqarsinnaanngilaq aamma oqallinnermi suleqatigiissitat eqqartuussiveqarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinerata kingorna sulilersinneqarsimasut eqqarsaatigalugit, suliaat soorunalimi tikkuussisussaapput qanoq ingerlaqqeriarnissatsinnut.

Kisianni Naalakkersuisuni uunga siunnersuummut akuersaarnitsinni pissutigerpiarparput eqqartuussiveqarnikkuinnaq manna suliassatut isiginnginnatsigu, kisiannili aamma tamatuma avataatigut allatigut suliaqartoqartariaqarnera eqqumaffigigatsigu.

Taamaattumik upernaamut isumasioqatigiissitsiniarnitsinni isuma neriuppunga soorunalimi ilassilluarneqassasoq, isumasioqatigiissitsineq tamanna suleqatigiissitat suliaat aammalu Inatsisartuninngaanniit isummersorneq ataatsimoortillugit nutaamik ikaarsaariarnitsinni Nunatsinni ajornartorsiutit annertuut qanoq saassuteriarnissaannut alloriarnissarput pilerinartupilussuuvoq aamma soorunalimi neriunarpoq taamatut annertunerusumik eqqumaffiginnilernikkut ajornartorsiutit annikillisarneqarnissaat periarfissaalissasoq.

Kingullertut oqaatigerusuinnarpara Demokraatit oqaaseqartuata eqqaasitsissutigisai aamma pingaaruteqartut tassalu inuiaqatigiinni demokratii naapertorlugu ingerlatsiffiusuni pissaanerup pingasooqiusamik agguarneqarsimaneranut ataqqinnittariaqarnerput.

Soorunalimi aamma imak ittunik ajornartorsiutinik taamaattunik eqqartuunitsinni pingaaruteqaaq pissaanerup agguarneqarsimanerata ataqqineqarnissaanut eqqaasitsineq, tassami uagut

inatsisiliortuuvugut uanilu inatsisiliortuunngilagulluunniit immaq, immaq taamatut oqarsinnaavugut aamma Folketingi sulisuleqatigisariaqaratsigu, kisianni inatsisiliortut tassaannngimmata unnerluussisut aamma inatsisiliortut tassaannngimmata eqqartuussisut. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Qutsavigaarput Naalakkersuisut Siulittaasuat.

Taamaalilluni oqaluuserisassaq pineqartoq, tassalu immikkoortoq 35 aappassaaneerneqannginermini Inatsisit Atortinneqarneranut Ataatsimiititaliami suliarineqassooq aappassaaneerneqarumaarporlu ullumi tusaamasanngortuni 27-iani oqaaluuserisassarpasuit qularnanngilaq allat ilanngullugit tassani oqaluuseriumaarpagut.

Massakkullu nalunaarutigeriikkattut oqaluuserisassaq tulliuuttoq tassaavoq inatsisissaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 20xx-meersoq.